

U Finskoj postoje tri različita postupka obiteljskog mirenja: 1) izvansudsko mirenje, 2) sudsko mirenje kao neovisni postupak i 3) mirenje kao dio izvršenja odluke o skrbništvu nad djetetom ili pravima na kontakt s djetetom.

1. Izvansudsko mirenje

U skladu sa Zakonom o braku (234/1929) sporovi i pravna pitanja koji nastaju u obitelji najprije bi se trebali rješavati pregovorima između članova obitelji i zaključiti sporazumno. Ako je članovima obitelji potrebna vanjska pomoć za rješavanje sporova, oni mogu tražiti pomoć izmiritelja koje im stavljaju na raspolaganje općinski zavodi za socijalnu skrb. U većini slučajeva imenovani obiteljski izmiritelji zaposlenici su službi za razvoj i obiteljsko savjetovanje i ostalih socijalnih službi. Obiteljsko mirenje odvojen je postupak od drugih usluga socijalnog i obiteljskog savjetovanja kojim se rješenja sporova između stranaka nastoje pronaći razgovorima i pregovorima. Usluge mirenja, osim općina, pružaju i crkveni centri za obiteljsko savjetovanje te druge organizacije i osobe ovlaštene za pružanje usluga mirenja.

Posebna je zadaća izmiritelja zaštititi prava djece u slučaju razvoda braka. Izmiritelj pomaže roditeljima da se mirno dogovore o pitanjima povezanim sa djecom. To obuhvaća, među ostalim, sporazume o tome hoće li roditelji imati zajedničko skrbništvo, s kim će djeca živjeti i kako će se viđati s drugim roditeljem te kako će roditelji dijeliti odgovornost skrbi za svoju djecu. Ako roditelji postignu sporazum, izmiritelj im pomaže da sastave ugovor. Da bi sporazum bio izvršiv, izmiritelj mora zatražiti od roditelja da ga potvrdi socijalni službenik za zaštitu djece. Potvrđeni sporazum istovjetan je sudskoj odluci. Obiteljsko je mirenje dobrovoljno, povjerljivo i besplatno. Službama za obiteljsko mirenje može se obratiti cijela obitelj ili bračni drugovi zajedno ili odvojeno.

2. Sudsko mirenje

Sudovi mogu provoditi mirenje u pitanjima povezanim sa skrbništvom nad djecom, stanovanjem, pravima na kontakt i financijskom potporom za djecu (članak 10. Zakona o mirenju u građanskim stvarima i potvrđivanju nagodbi na općim sudovima, 394/2011). Mirenje je postupak odvojen od sudskog postupka. Ono je dobrovoljno, ali zahtijeva suglasnost obaju roditelja. Brže je i jeftinije od sudskog postupka.

Mirenje se pokreće kada stranke to zatraže od suda. Predmet u odnosu na koji je sudski postupak već počeo također se može uputiti na mirenje. Mirenje se može zaključiti u bilo kojoj fazi. Izmiritelj je sudac kojem pomaže stručnjak, obično psiholog ili socijalni radnik. Strankama u postupku mirenja može pomagati odvjetnik prema njihovu izboru ili koji drugi pomoćnik. U slučaju sudskog mirenja može se podnijeti zahtjev za pravnu pomoć države za pokrivanje naknade pomoćnika. U sudskom mirenju moraju se štiti najbolji interesi djeteta. Kad odlučuje o potvrđivanju sporazuma, sud mora uzeti u obzir Zakon o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt (361/1983) i Zakon o uzdržavanju djeteta (704/1975). Potvrđeni sporazum istovjetan je sudskoj odluci. Ako nije moguće postići sporazum, sud zaključuje predmet. Ako je predmet iz sudskog postupka upućen na mirenje, u slučaju neuspješnog mirenja predmet se vraća na sud.

3. Mirenje kao dio postupka izvršenja

Ovaj oblik mirenja dostupan je samo kada je jedan od roditelja pokrenuo postupak izvršenja na okružnom sudu. U tom slučaju već postoji sudska odluka, ali drugi roditelj nije postupio u skladu s tom odlukom.

U skladu sa Zakonom o izvršenju odluka o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt s djetetom (6219/1996) sud u načelu imenuje izmiritelja u slučajevima kada se od suda traži izvršenje odluke o skrbništvu ili ostvarivanju prava na kontakt. Izmiritelj je obično psiholog koji je upoznat s dječjom psihologijom, socijalni radnik upoznat sa zaštitom djece ili socijalni službenik za zaštitu djece. Svrha je mirenja olakšati suradnju između roditelja djece ili ostalih zainteresiranih strana u cilju osiguranja dobrobiti djece. Izmiritelj dogovara sastanak između roditelja i razgovara nasamo s djetetom (ili djecom) kako bi saznao koje su njegove želje i mišljenja, ako je to moguće s obzirom na dob i stupanj razvoja djeteta (ili djece). Izmiritelj za sud priprema izvješće o mirenju. Ako se mirenjem ne postigne sporazum između roditelja, sud donosi odluku u predmetu, među ostalim, na temelju izvješća izmiritelja.

O izmiriteljima

Obiteljsko mirenje dužni su organizirati općinski zavodi za socijalnu skrb. Podaci za kontakt o općinama dostupni su ovdje:

<http://www.kunnat.net/fi/yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Finska odvjetnička komora osposobljava odvjetnike za dužnost izmiritelja u obiteljskim sporovima:

<https://asianajajaliitto.fi/>

Za sudsko mirenje nadležni su okružni sudovi. Podaci za kontakt općinskih sudova dostupni su na internetskim stranicama Sudske uprave:

<http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

O mirenju

Mirenje na internetskim stranicama Sudske uprave: <https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliitolaki/perheasioidensovittelun.html>

Brošura Ministarstva pravosuđa o sudskom mirenju u sporovima oko skrbništva:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Brošura na engleskom: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Nacionalni zavod za zdravstvo i socijalnu skrb, Priručnik za zaštitu djeteta, obiteljsko mirenje:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erolilanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Postupak mirnog rješavanja obiteljsko-pravnih pitanja finske odvjetničke komore:

<https://asianajajaliitto.fi/>

Finski forum za mirenje:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Nacionalno zakonodavstvo

Posebne odredbe o obiteljskom mirenju sadržane su u sljedećim zakonima:

Zakon o braku (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliitolaki#O1L5>

Zakon o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt (361/1983)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

Zakon o izvršenju odluka o skrbništvu nad djetetom i pravu na kontakt s djetetom (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

Zakon o mirenju u građanskim stvarima i potvrđivanju nagodbi na općim sudovima (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Posljednji put ažurirano: 07/06/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.